

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

הבטחת מתנה בתנאי ויש ויכוח אם התקיים התנאי

תיק מס' 2034.

הופיעו התובע – מקבל המתנה, והנתבע – נותן המתנה. טענת התובע: הזמנתי את הנתבע לשמחתי והיה אמור לתת לי מתנה כמקובל, ובמקום מתנה על סכום נמוך (500 ש"ח) הבטיח לו מתנה גדולה לעתיד בלשון זה: אחרי שתשיג בעצמך 15,000 מעבודה אביא לך עוד 5,000 ובתנאי שזה יהיה תוך פחות משנה. בפועל השגתי כבר 17,000 מעבודות ועברו רק 9 חודשים ואני דורש את ההבטחה. טענת הנתבע: כאלו עבודות מזדמנות כבר היו לו קודם, ואם הייתי מתכווין לכאלו עבודות הייתי נותן לו את כל הכסף במקום השמחה ולא מבטיח לעתיד לאחר שנה, וברור שהכוונה היתה שישגיג עבודה מסודרת לקום כל בוקר, והיות ומעבודה מסודרת קיבל רק 6000 וכל היתר חלטורות, והבטחות למימון שלא קיבלן אלא לווה על חשבון העתיד, לכן אף שעבד לא התקיים תנאי המתנה ופטור מלהביא לו אותה. ומדגיש הנותן שאינו מתחרט מההבטחה ולא טוען שלא חל שום דבר. רק לדעתו הוא פטור ולא ע"ד זה הבטיח.

ונפסק הדין שאם לא התנה בפירוש איך יעבוד וישגיג את הכסף, ה"ז דברים שבלב. ואם רוצה לקיים את דבריו (ואינו חייב כי היו רק דיבורים בלי קניין) יש מקום לחייב גם כשעבד רק בעבודות מזדמנות (כמו תיווך דירות ותיווך הסעות שקיבל כמה שקלים מכל מי שסידר לו הסעה, ותיווך מימוש זכויות שהשקיע בזכאים מכספו בהכנת תביעות כדי ליפרע מהם יותר מתוך מה שיקבלו אח"כ בעתיד מביטוח לאומי, וסבלות, ועוד, והיות ורוב הדברים טרם שילמו לו, השיג מי שיקנה ממנו את כל מה שמגיע לו מכל המעבידים בפחות מהחובות. ולזה קורא הנתבע "הלוואות"), היות ומהכל הצטבר לו שכר של יותר ממה שאמר הנותן.

אבל אם לא רוצה לקיים דיבורו, יש מקום לחייב לפחות ערך מתנה פחותה הנהוגה כשושבינות של מי שמוזמן לשמחה זו ומשלם.